

ХАБИАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Улцуска — бч куннэргэ

ЭЛБЭХ ФУНКЦИЈЛААХ КИИН ҮЛЭБЭ КИЛЛЭРИЛИННЭ

Калыңсуу көбөйгөч башатын

Ахсынныг 3 күнүтэр улууспутутар үөрүүлэх, бэлтгэж агаал-ахлах функцидаах кэин (МФЦ) үлэгэ кнприттин снз-д-туомс батылына.

Кипин үөрүүлээхтик аһыһа Саха Республикаһыттан Притительствоһун председателин солбуйааччы Александр Ильин Борисов, "МФЦРС (Я)" ГАУ салайааччыта Елена Александровна Кузнецова, улуус баһылыгыттан бастакы солбуйааччы Алексей Алексеевич Носовичин, нэһиллээк баһылыктара, төрүттэ салайааччылары, ытырарылаах ыһадылтар килгитыһына ыһыһар.Сизэр быһыыгыһын алыһыһып В. П. Герасимов аал уоту айах тутта, саһа дьикэ туһадаһыйбат туһааһыннаах, улуус дьосулар-сэргэлитэр туһааһах бусуларга аһыһыһы аһаата.

А. А. Ноговидцы бу бэлтгэхэй онгоцуулах, дьонго өнө онгоруу-утар албарт онгоруохтаах дьон-ни олоххо киллэрин ийин Саха Республикатын салалтатыр, тугаччыларла махтана, эбрдэ суугачылар тугартаата.

А. И. Бороков эгдээ тылыг-
тар: "Мангак кинээр Россия
Президенти В. В. Путин 2012 с.
нам айыгтар таһаарбыт ажал уу-
раарынан төриллэлээр, 2016
сыта дэсри нэхиллэхинь 90 бы-
райыаанын өнгөнө хабар буолу-
охтаахтар. Эһиги кинингэ рес-

Сэтгэврийн 27 күнээ – Саха Республика-
тын профсоюзтай хамсаагийнхны күнэ.
Бу күн Дьокуускай куоракка Саха сирин
бары профсоюзтай тэрилтэдэрин хол-
боһуктаах муньаада буолла. Бу тэ-
рээхтэ бийэни улуустан Е.И. Давыдов
салайааччылаах Е.М. Ефремова, С.Н.
Пермякова уонна мин баран кыттан кэл-
либит.

публикара онукуван аһылынна. Үлгэ кинжон ийиэр. Нэһиликтэртэ байыларэ тийиэн, өнгөнү өнөрор буолуохтара. Былаас уонна киһи сыһыаннаһар тугкарыара, биһирэ үлэлээһиннэрин бөдөрөгүөр", - диэ. Наһараадалары туттарлаача. Президент, Правительство аатыттан МФЦ Чурапчыгаар салаатын салайааччыгаар Н. В. Дыконовка чорон туттарда.

Э. А. Кузнецова олохтоохтору киин аһыссыбытынан эвэрдалзата, өнгөнү өнүрүүгө тэтиэн иһаритэр эрөннөрдэ, улуус салалтатыгар бу дьэини олоххо киллэрэргэ улахан көмөлөрүн иһин махтана.

Книги тутууга үлсүзбөт "Торный Инвест" ХЭО генеральный директоро С. М. Вентоник жерде тыны этти турай, символическай күлүүхү Е. А. Кузнецовага тутууда.

Чурагны нэгилэлтийн байдлыг С. А. Саргыдаев олус үчүдэй ностүүлэх дүгээтүүлэн, улуус хэвчин нэрэлэлтийгээр тугааччылараг махтанна, бу кишиг кыгари биш сэлбээтэхэжтөх үлэвэргэ болон-нарин эгтэ

Кисин аңытпалыгытар аняммыт символическай лиэнтэни А. И. Борисов, Е. Кузнецова, А. А. Ногвицан бастылар.

Улууспут дьонун-сэргэтин сага аһындыбыт киин өсөгүтүн туһанаргы-
тылар ыгырабыт.

Александр СЛЕПИНОВ

А.И. Борисов, А.Е. Кузнецова, А.А. Поговницкий

АМАРАХ САНАА ХОЛБУРА

В. Пивов А. Миссифераса сродившим тугиам

Утүс дыяланы онгоруу, амарах санаалах буолуу холобурун Чүрапчытаады Алмаасэргизибан үлэһиттэро көрдөрдүлөр. Ол курдук киһилөр ахсынны 3 күнүтөр социальнай-реабилитациялар көнүнүз бэлэх тутуурдах ыалпыгытаадылар.

Үөрүүлэх түлгэнг орлору сэргэ, кирилэр төрөгүштэрэ, үлэһитэр мустан, ахсынны ый сизэриг-туомун толордулар. Маны таһынан орлор хойсон ааһан, ылаан, үнүкүүлэп кэмсирэр көрдөрдүлэр.

Олжонд Чурагчыгтаа Алмаасэргэнбөөн салайаачыта Василий Пудов, специалистта Роберт Захаров, үөрүүлэх быһылыа-майгыа "Олук маарыһыттан хоһудууһун уонна морозилууһун ыаларта сертифициката, ону сэргэ орулорго хас биридискитэргэ оһууурдары, миннэ-игэс аһы бөлөх үүнүдүр.

Бу далай туух санхүүгийн, салтан-соруктан нэгтгэлтэй болсон. Чурагч-таары Алмаасэргизмийн салайаачлыг Василий Пудов мангын быһаарар. Мангын акцияны Алмаасэргизмийн республика үрдүнэн сэл аймы үгэс быһылыгынан ыттар. Мангтаһынан акция эри курдук буолбакка, бириднээн олох ырахаттарыгар түбөспүттэргэ, улахан быһылааннар тараахтарынан үлэһиттэр бэйэлэй бадаһыллан харчы хомуйаммыт, көмүс отторбут. Бу сизэ

дээх байдлыг дүн санамжаар. Ойгон бу
сырььага бийигт үлэнгитэрбитин кытта
сүбэлэһэн баран, социальнай-реабилитация
таптылар юун үлэнгитэрингэр, иттиг
лэгччилэрингэр көмөлөһөрго уонна ман
тан ыла киингэр попечительстволорон бу
уларга быһаатыннабыт".

Онон Чурагчыбыглар мангын ама-
рах санаалгах тэргүүлэр үксүү турал-
ларыгар, отгон Алмаасэргэнбаан
үлэһигэрлэр оторбут үтүүрү
байрагтыгар сүүс төгүл эргийэн
кэлэжтүн дин багарабыл.

Е. МАКАРИНСКАЯ

ҮТҮӨ ДЬАҢАЛ

Кырджаастар уонна нибэллнттэр декадаларын чэрчитинэн, олохтоох дьаһалта көдүлээһининэн сэтһиннэ 10 күнүтэр муус быһыылар күрөстөһүн буолла. Бу ылбыт муустарын үтүө дьаһал быһыытынан кырджаастар уонна нибэллнттэрэ тасардһахтһастар.

Күрэхтөһөнүгэ тэрийлээртэн үстүү иһиниэхэ хамаанда туруоран киирктелэр. Манна нэһилсөк баһылыта Илья Ильич Николдэв бойзотинэн хамаандатт киирэн, уолаттары көгүтэбэти көрөх сөбүлүтөх. Оттон ОДКХ начальнига Иван Михайлович Иванов сылай ус хамаанданы туруорбут, бойзот ааһа биир хамаанда иһигэр киирэн күрэхтөһөт. Оскуола хамаандаттар дрифттигэр Данил Данилович Павлов, баһарытпай чыас хамаандаттар начальнига Виталий Ни-

кылаевич Ефремов эмиз бэйэлэрэ кыг-
тан, күүрэххэ күүстээхтик кииристилэр.

Түмүккө 1-кы жинистегі оқуиша жамаандата, 2-ші олохтоох дыаһалта, 3-й ОДКК бастагы жамаандаларга ыһылар. Кыггытхыт жамаандаларга барыларыгар сыаналаах биринистер туттарылыһылар. Оһоһ оһччат дыоһому юһиһинистегин кырдыарастарыа, юһоһиһеттерин оһоһ, маньык көөһомү оһот туттары оһуе үчүгүһиһыһа буолар дыоһуран, бу дыаһалы ыһыһыһа һаһиһиһа баһиһыһтар Иһаһ Иваноһиһеһа, спесиаһиһтарга уһиһа кыггытааһчыһарга уһаһаһ маһталыһиһа түһүрүһиһа.

И. ПАВЛОВА
Болгустур нэгдүгээний
социальной үзэгдэлт

лар. Онон бийлги профессор улаантүрээс
эрх-турах санамныбыт Тэрэгийн Ольга
Подлужная, Даша Лаврова, "Сандал"
үтгүүч болоош хэргэлүүлнэ.

Түмүккө бу тэрээнинтөн үлөниет кизин баар кыһалратын профсоюзнай хамсаанылы кытта биргэ бусуан быһаарыахха деген санаадаах каллибит. Санаан

нэврийг, Бүтэн Россия урдүэн профсоюз
күнэ дээн суух, огтгон бийнхэ бигэргэ-
мэт күнээхлэт. Мага таһьын респуб-
лика профсоюзтарыг агаан тугуул-
туур дээлээхлэт. Онон бийнх
үсүүбүт улахан.

И. ПОПОВ, "СО" корп

Бэлийэ түгэн

ДЬОКУУСКАЙГА – ПРОФСОЮЗ КҮНҮГЭР

элэр профсоюз лидердэрин, ойтон ага са-
астаах профсоюз үлэгитэрин чигсэтэ-
титэр. Профсоюзнай хамсааһыны
сүрүннүүр салайааччыларбыт – депутат
А.Н. Ким – Кимэи, вице-президент Д.Е.
Глушко бу хамсааһыны ебүүлэрин, хас
бэрдэи үлэгит киһи интэриэһин
коммүкүсүр сааааһахтарын биллэрли-

Саха сиригэр биир кэлэм пенсионнай систиэмэ тэриллибитэ 20 сыла

ТЭРИЛТЭ ИСТОРИЯТЫТТАН

Быһыан 2013 сыл управлениыбытыгар икки төгүл үбүлүөйдэх сыл. Ол курдук, Россияда социальнай сулуусту тэриллибитэ 95 сыла уонна Саха сиригэр биир кэлэм пенсионнай систиэмэ тэриллибитэ 20 сыла.

Туспа пенсионнай фонда дин тэриллиэ алынны, пенсия бопсуруостарын барытын социальнай харалта сулууспалара быһааран олохтообуттара. Сэбиэскэй быһаас олохтоһуобуттан нөһүлүөннээ социальнай өттүттөн көмүскэллэх буоларыгар үлэлэр саҕаламмыттар. Республикка Президиенин 1993 сыл алтынньы 11 күнүсэрэ 548 нүмэрдэх уонна алтынньы 20 күнүсэрэ 596 нүмэрдэх быһаастарынан пенсионнай фонда отделениетын уонна социальнай хааччылыгы отделан баһаарыгар Саха сиригэр пенсионнай фонда сулууспатын департамент тэриллибитэ.

1994 сыл тохсуньу ыйтан пенсионнай усунуоһу хомуйууттан саҕалаан, пенсионны анааһын, төлөһүн уонна дьыра тиздэн биэриигэ тийэс биер кэлэм пенсионнай систиэмэ олохтооммута. Чурапчы улууһугар эмиз бу сыл пенсионнай сулууспа управлениета тэриллибитэ. Онно бастакы салайааччынан Алексей Алексеевич Шадрин ананан, сана кавдирдары үлэһылан, аттаран туруоран үлэлэрин саҕалабыттар. Бу иккис райсообеска пенсия, пособие анааһынан, төлөбүрүнэн дьаһылтана олохтообут специалистар Таисия Георгиевна Сивцева, Галина Васильевна Захарова, Надежда Ивановна Дорогунова, Евдокия Семеновна Кондратьева, Елена Еремеевна Лигишцева, Александра Дмитриевна Аманатова, Людмила Иннокентьевна Максимова сана тэриллибит пенсионнай фонда үлэлиттеринэн буолбуттара. Бастакы саҕаламмытыгар управление барыта 40-тан тахса үлэлиттэрдэ. Пенсияны аһыыр, хаттаан ааһар уонна төлүүр, усунуостары хомуйар уонна

пенсияны дьыра тиздэн биэргэр отделлар дин тэриллибиттэ. Тэриллиэ салайааччыта Алексей Алексеевич сана хонгуора дин этин туруорсан, тутуутун саҕалабыттар. Бу сыл саҕа толору хааччылыылаах хонгуора, икки массовна турар гарана, үлэлиттэр олохтор 4 квартиралаах, толору хааччылыылаах дьыалара үлэс кирибиттэра.

Пенсияны, пособиены анааһын, тэриллиэртэр үлэлиттерин учуота барыта автоматизированнай систиэмэргэ көһөрүллүбүттэ. Улуус тэриллиэрттэн, бастакылар кикэлэрттэр компьютердар кэлан турбуттара, үлэлиттэр бары онно үлэлиттэ үөрөмөттөртэ. Онно таһынан бу сылларга оро пособиета, Саха Республикатын Үрдүкү Сэбиэтигэр ытыллыбыт уураахтарынан түөртөн элбэх өрлөххө ийэлэргэ, ыланьыксыттарга, таһаһылттарга, сылгыһыттарга пенсияны анааһын, тыйа сирин сүһү көрөөтүлэригэр төлөнөр компенсация, Герой-ийэлэргэ, Хоту көһөрүллүү кыттылылаахтарын пенсияларыгар эбии төлөбүр курдук элбэх өрүттэх төлөбүрдэр барыта управление нөһүө олохтооллалара. Биер сүрүн үлэһэн аһамыт пенсиялары, пособиелары, ода бары төлөбүрдэри бу туһааннаах киһиэхэ бириэмэтигэр иддээн биэрин сорута буолар.

Биер кэлэм пенсионнай систиэмэ тэриллиэрттэн саамай элбэх үлэлиттэх отделынан пенсияны дьыра тиздэн биэрини отдела буолбута. Бу отдел улууспут хас биердин нөһүлүгэр анал пенсияны таһар специалистардаа. Чурапчыттан олохтоомут графигынан хас ый ахсын пенсияны массовынан үлэлиттэр таһааран биэрэллэр. Бу сыллар тухары пенсия хойутааһына, харчы сүтүүтө тахсыбата. Хас эмэ

малүйөнүнэн суума ый ахсын эрттэрэ. Бу отдел бастакы салайааччыта Григорий Григорьевич Дагданча ананан үлэлэбита Нөһүлүгэртэ пенсияны таһыс саҕаламмыттан почтага көһүөр дьыра үчүө суобастаахтык, үлэлэригэр бөрөөтүлэртэ Чурапчы нөһүлүгэртэ Акулина Семеновна Нестерева, Роман Дмитриевич Филиппов, Диригэ Прасковья Еремеевна Тарабукина, Мугудайга Александр Гаврильевна Старостина, Чыаптарга Любовь Кеенофонтовна Протодьяконова, Кытаанаха Надежда Дмитриевна Барашкова, Сыланта Мотрена Көчүрөнова Трофимова, Хатылыта Светлана Дмитриевна Батарица, Одьулутта Мария Львовна Колесова, Мырылаа Мария Петровна Массеева, Хадаарга Клара Михайловна Алексеева үлэлэбиттэра. Бу үлэлиттэр кэмнэригэр харчы реформата, солкуобай сыһата түһүүтэ, дойду үрдүнэн уларыйылар буолбуттара. 90-нүс сылларга пенсия харчыта улуус үрдүнэн соргох уу харчы этэ, тэриллиэртэ хамнас дин суох кэмэ. Ол кэмэ пенсия суотугар чопчоттоох бородууһа үлэлэртэ эмиз бу үлэлиттэр салыларыгар сүтэриллибитэ. Биер да пенсиялаагы хаалларбакка, биер да бородууктаны эгирэктэксэ, барытын нөһүлүгэртэн олохтоохторугар тиздэн, үбүлхарчытын аахсан, отчуоттаан үчүс элбэх үлэ олохтооллубута. Бу отдел тэриллиэрттэн пенсия таһааччынан Мындагайы нөһүлүгэртэ үлэлэбита Семен Петрович Куликин билгитин управление биер төһүү үлэлитэ буолан, иккиттэри кытары үлэ бөлөһүн салайааччытыгар тийэс үүннэ.

Алексей Алексеевич Шадрин 1997 сыллаахха улуус баһылыгынан таһылан барарыгар, управление начальгынан бу иккис управление кы-

лааһынай бухгалтерынан үлэлэбита Варвара Васильевна Макарова анаммыта. Бу сылларга сана пенсионнай реформа олоххо киирииттэр бөлөмөннө үлэс саҕаламмыта. Үлэ биэрэ-эччилэр сыһыс ахсын хас биердин үлэлиттэригэр тус бэйэ отчуотун түһэрэр буолбуттара. Үлэлиттэр дьону учуокка ыларга барыларыгар страховой сибидиэтистибэ бөрүлүбүтүн кэмэ, аны хас биердин үлэлэбита дьонно, олохтоо страховой сибидиэтистибэ олохтооллубута. Маана управление үлэлиттэра улуус бары нөһүлүгэртэн кэрийэн, анкета толотторбуттара. Ол кэмнэттэн улуус бары үлэлиттэрин үлэлэрин килбис-кэлэрин даанайдарын автоматизированнай учуокка киллэрини үлэс саҕаламмыта. Бу курдук дойду үрдүнэн сана пенсионнай реформа ытыллыытын үлэлэс саҕаламмытара. 2002 сылтан дойдубут үрдүнэн пенсионнай реформа ытыллан, үлэлит пенсията кини ыстааһыттан, булгучтулаах пенсионнай страховкалааһыттан төһө үп көспүтүттэн тугулукутаах буолбута.

Бу сыллар тухары элбэх уларыйылар ытылланнар, билгитин пенсионнай управление федеральнай структура буолан, пенсияны анааһын, төлөһүн, сыаналааһын, федеральнай льготанан туһанар дьон, чуолан эттэхсэ, сэрим ветераннарын, нөһүлүгэртэ ый аайы төлөнөр социальнай төлөбүрдэрин, үлэлиттэр дьон усунуостарын учуоттааһын, үлэ биэрэччилэр булгучтулаах пенсионнай усунуостарын төлөһүннэрин учуоттааһын, хонтуруллааһын, пенсия муньулар чааһын учуоттааһын, ол үп эрттэра, мань таһынан 2010 сылтан булгучтулаах медицинскэй страховкалааһын учуота, хонтуруллааһына эбии киирдэ. 2007 сылтан саҕалаан,

ийэ капиталын сертификатын биэрин, ол туһанылыыта, төлөбүр, 2009 сылтан саҕалаан пенсия муньулар чааһын элбэтэргэ ытыллар государство эбии үбүлэһиин программа та киирииттэра.

Быһатын эттэхсэ, нөһүлүгэртэ бары арангытын хабар үчүс өрүттэх үлэлэһиттэ. 2009 сыла 173 нүмэрдэх үлэ пенсиятын туһунаан федеральнай сокуонига уларыйылар киирибиттэригэр, үлэ пенсиятын ылааччыларга ыстаастарыгар эбии аарылар олохтооллуннар, тохсуньу ыйдаах пенсияларыгар төлөмүтэ.

Варвара Васильевна тэриллиэти салайан олохтор кэмнэртэ икки эттэстэх таас хонгуора дьыра тиздэн биэртэ. Дьыра үлэс 2004 сыллаахха киирибита. 2011 сыллаахха сана гараж тутулан үлэс киирибита. Бу гараж ангар өттүгэр дьыра туруорулан, билгитин уот ситимэ бардаһына да, үлэ тохтообокко эрэ барар усулуобуйата тэриллибита. Управлениебытыгар билгитин барыта 28 үлэлиттэһиттэ, ол иһигэр 21-э специалистэ.

Дьыра курдук Саха сиригэр биер кэлэм пенсионнай сулууспа тэриллиэрттэн, билгитин улууспутугар үлэ барар. Пенсионнай систиэмэ улууска тэриллиэрттэр уонна таһаарылаахтык үлэлэригэр, бу тэриллиэти салайыт улуус кини туттар салайааччылары Алексей Алексеевич Шадрин, Аркадий Егорович Филиппов, Варвара Васильевна Макарова тэриллиэ үлэс таһаарылаах буоларыгар тус баар усулуобуйаны тэриллиэ үлэлэбиттэригэр кини туттабыт. Билгитин даһыс пенсия систиэмэтигэр үчүс элбэх уларыйылар киирээри тураллар, иккис сорукуттар үчүсүтэ, мань барытын пенсионнай фонда үлэлиттэртэ ситиһилээхтик олоххо киллэрииттэра дин эрэнэбит.

В. ХРИСТОФОРОВА,
РФ пенсионнай фондатын
Чурапчы улууһугар
управлениетын начальгыта

Агентство субсидий извещает

ПОДВЕДЕНЫ ИТОГИ РАБОТЫ

Агентство субсидий подвело итоги работы за 9 месяцев 2013 года. Количество получателей адресных субсидий на оплату жилищно-коммунальных услуг в целом по Республике Саха (Якутия) за указанный период составило 32 302 семьи, т.е. 9,77% от общего количества семей в республике. Сумма начисленных субсидий за первое полугодие составила 468 453,36 тыс.рублей. В Чурапчинском улусе субсидиями воспользовались 1189 семьи.

В целом, если сравнить данные с цифрами за тот же промежуток прошлого года оказывается, что в текущем году, количество получателей субсидий по республике уменьшилось на 1 078 семьи. Какие же причины являются основными для отказа в предоставлении субсидий и выбытии получателей?

— граждане, у которых размер субсидии получается незначительным, считают нецелесообразным терять время на сбор документов, а размер субсидии в этом году у некоторой части населения сократился в связи с увеличением пенсий и заработной платы работников бюджетной сферы;

— переезд граждан на новое место жительства, отсутствие регистрации по месту фактического проживания людей является чуть ли не главной причиной, по которой наши граждане не могут воспользоваться субсидиями;

— трудности с получением справок о заработной плате в тех предприятиях, головные офисы которых расположены в районных центрах и в г. Якутске, справок о размере стипендии студентов, обучающихся в Якутске и центральных вузах, не способствуют скорейшему оформлению субсидий;

— у жителей труднодоступных и удаленных поселений возникают проблемы со сбором и передачей документов в службы субсидий, находящиеся в районных центрах республики;

— наличие задолженности за ЖКУ, невыполнение условий соглашений о ее погашении, а также отсутствие у впервые обратившихся граждан правоустанавливающих документов на жилое помещение также является фактором для отказа в начислении субсидии.

Для устранения вышеуказанных причин, препятст-

вующих назначению гражданам субсидий, агентство проводит работу с администрациями поселений, организациями и учреждениями. Так в текущем году после проведенного анализа факторов проведения следующие мероприятия:

1. Расходы на оплату жилищно-коммунальных услуг не превышают величину, соответствующую максимальной допустимой доле расходов граждан на оплату ЖКУ в совокупном доходе семьи? В основном это происходит из-за увеличения размера пенсии, заработной платы либо при доходах ниже прожиточного минимума — из-за низких расходов на ЖКУ. Если на первую причину повлиять никак нельзя, то по второй, например, в тех поселениях, где фактически людям осуществляется подвоз воды, либо если граждане самостоятельно обеспечивают себя водой или льдом, отработать с главами поселений об установлении тарифа на подвоз воды (по состоянию на 01.11.2013г. из 360 муниципальных образований 336 установили тариф на подвоз воды).

2. Как же решить вопрос с отсутствием правоустанавливающих документов на жилое помещение?

Из числа 9879 получателей, не имеющих документов на жилье по состоянию на 01.10.2013 г. гарантийные обязательства подписали 5 786 (58,6%) человек, но фактически исполнили обязательства лишь 287 (5%) граждан. Также агентством заключено соглашение с ГУП РЦТИ о предоставлении 30%-ной скидки на услуги по оформлению имущества, в том числе на изготовление технических паспортов. По состоянию на 01.10.2013 г. выдано 1 817 уведомлений в РЦТИ, количество граждан, воспользовавшихся услугами ГУП РЦТИ — 85 (4,7%). В результате встреч, проведенных с Управлением Росреестра РС(Я) разработаны и затем распространены схемы оформления права собственности на земельный участок и жилой дом в упрощенном порядке, согласно которому в случае если земельный участок выдан до 25.10.2001 года, и технического (кадастрового паспорта) на жилой дом, право собственности регистрируется в течение 20 дней и стоит 400 руб. Оформление по упрощенной схеме осложняется тем, что не во всех улусах есть подразделения Росреестра, затруднен выезд в поселения кадастровых инженеров.

3. Для экономии времени граждан в процессе сбора документов часть их документов, находящихся в распоряжении других организаций сотрудники агентства запрашивают самостоятельно посредством региональной системы межведомственного электронного взаимодействия (РСМЭВ), так запрашиваются документы в Отделениях Пенсионного фонда, управлениях социальной защиты населения, центрах занятости населения, органах местного самоуправления и т.д. Постепенно внедряется прием документов через открывающиеся в районных центрах пункты ГАУ МФЦ РС(Я).

4. Трудности с получением справок о заработной плате в тех предприятиях, головные офисы которых расположены в районных центрах, г. Якутске, справок о размере стипендии студентов, обучающихся в Якутске и центральных вузах, агентство также пытается решить посредством заключения Соглашений с учебными заведениями и организациями об электронном зачислении обмене документами, однако у организаций и учебных заведений возникают трудности технического характера.

5. Для устранения задолженности граждан за ЖКУ заключены соглашения о взаимодействии с фирмой "Коммунальсбыт" ГУП ЖКХ РС(Я), Энергосбыт, ОАО "Якутскэнерго", ОАО "Сахатранснефтегаз", ООО УК ОЖФ "Тубинский", предусматривающие заключение ими договоров о погашении задолженности с гражданами, имеющими долги за оплату коммунальных услуг. Однако подписанными соглашениями не регулируются условия заключения соглашений о расписке.

Таким образом, агентство субсидий создает условия для того, чтобы население воспользовалось своими правами на получение государственной помощи, но, к сожалению, несмотря на все предпринятые меры, количество получателей субсидий по республике не увеличивается и в связи с этим хотелось бы обратиться к нашим гражданам, что для эффективного предоставления государственной услуги требуется Ваша активность и инициативность, только совместными усилиями мы сможем улучшить качество жизни и добиться роста благосостояния нашего населения.

По всем вопросам обращайтесь в Службу адресных субсидий по Чурапчинскому улусу, расположенную по адресу: с.Чурапча, ул. Ленина, 35 каб.13. Тел.: 41-256.

Подробности на сайте: <http://subsidii-ju.ru>

"Сага дыйл остуоруйата" дигэн уотунан-күөһүнэн кизэргэтиигэ түөлбөлөр икки ардыларыгар ытытылар күрэхтэһии балаһыанньата

Сыала-сорута: нэһилиэнньдэр Сага дыйлаабы көрү-нары тиэрди, культуурага үөрэтти, нэһилиэнньдэр кизэргэти, араас дьэрэкээн онгоһуктар онгоһуллаллары ситиһи, сага талааннары арыыйы, көхтөөх буолуута утууу, түөлбөлөр икки ардыларыгар доторлуу сыһыаны үөскэти.

Буолар сир: Чурапчы нэһилиэтин кэбинэлэр, Кыайылы скверигэр.

Тэрийиһи ыттар: "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата.

Кыттааччы: куоракк Чурапчы нэһилиэгин түөлбөлөрө кытталлар.

Күрэхтэһии усулуобуйата:

- Тизмэтэ: "Сага дыйл остуоруйата".
- Кыттааччылар онгоһуктары Кыайылы скверигэр бэриллбит мизеттэр туруораллар.
- Онгоһук кэммэйэ 2 мизеттэстэн кырата суох буолуохтаах.
- Онгоһук матырыйалын кыттааччы бэйэтэ булунар.
- Онгоһуктары эскизтээн баран бигэрэттэрэбит.

Сыаналар:

- Бэриллбит тизмэни арыыйы.
- Онгоһук кэммэйэ.
- Тупсарай, мындыр көстүүтэ.
- Уота-күөһэ.

Куонкурус бэрээдэгэ:

- Эскизтэри "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатыгар баһылыка ажал, сэтими 30 күнүгэр дыйы бигэрэттэрэбит.
- Бигэрэммит онгоһуктар куонкуруска кытталлар.
- Ахсынны 13 күнүгэр сарсыардаттан онгоһуктары хамыһыа көрөр.
- Бигэрүүстөрүттэн "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатыгар 41-938, 41-053 телефоннарга ыйтыаххытын сөп.

Наһараадалааһын:

- "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатын баһылыгы "Сага дыйылар" буолар.
- Кыайылыахтары сыаналаах бирикестер уонна грамоталар күүтэллэр.

Сыаналыыр хамыһыа састаабы:

- А.А. Пермякова, хамыһыа председатели.
- А.С. Дьячкова, чилиэн.
- П.П. Лонгинов, чилиэн.
- 6 түөлбөттөн 1-дии киһи хамыһыага киирэр.

"Кырачаан Хаарчаана - 2014" күрэх балаһыанньата

Тэрийэччилэр: "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ, "Айыллаан" СК.

Буолар сир: Чурапчы нэһилиэгэ, "Айыллы" КК.

Буолар күнэ-дьыла: Тохсунньу 7 күнэ, 2014, күөһө 18:00 мүн.

Уопсай балаһыанньата:

- "Кырачаан Хаарчаана" күрэхк Чурапчы улуусун орто оскуолаларыгар алын кылааска үөрөр орлор кыттыаны ытталлар.
- 7-10 саастарыгар дыйы.
- Кыттааччы таһаһын, муусунатын, сыанага туттар малын бэйэтэ илдьэ кэлэр.
- Кыттааччы сахалыы да, нууччалыы да сагарыан сөп.

Түһүмэхтэр:

1-кы түһүмэх: "Сага дыйынан, сага Ат сытынан!" бэйэни билгиллэнэри (Хаарчаана танааста).

2-с түһүмэх: "Хаарчаана эрдэгэ" талаан Сага дыйлаабы ырыа, хоһоон, үгүсүү. Таһаһа талааннар сөп түбөһөр буолуохтаах.

3-с түһүмэх: Дыйлаахк архыыптан "Сага дыйл алыптаах күнэрэ" хаартысканан кэрдөрүү. 4-8 хаартыска буолар, слайд кыттааччы көмүскүүр.

4-с түһүмэх: "Алыптаах Мааскага" Сага дыйл ыалдьыттарын көрсөбүт. Маскарааттаах киири, маскараат уобараһын арыыйы.

Дуулуууу сүбө сыаналыыр: Хаарчаана таһаһын-сабын, сыанага тутта-хапта сындырып, талааны, артыыстыларын, маскарят уобараһын арыыйарын.

Наһараадалааһын: "Кырачаан Хаарчаана - 2014" уонна анал ваттар. Бары кыттааччыларга кыттыбытын туһунан сертификат, араас бэлэхтэр күүтэллэр.

Сыаналыыр "Айыллаан" СК (2-с этээскэ) ахсынны 31 күнүгэр дыйы хомуйабыт, таллүөнүнүн эмнэ биригэстэти сөп: 8-968-151-84-66 (Ольга Александровна).

Программат:

- 10ч 00мүн - Регистрация (Айыллы КК)
- 11ч 00мүн - 13ч 00мүн - Репетиция
- 13ч 00мүн - 14ч 00мүн - Жыл.
- 14ч 00мүн - 16ч 00мүн - Репетиция
- 18ч 00мүн - "Кырачаан Хаарчаана - 2014"

"Минута Славы - Чарылхай түтэн" күрэх балаһыанньата

Тэрийэччилэр: "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ, "Айыллаан" СК.

Буолар күнэ-дьыла, биригэмэт: тохсунньу 10 күнэ, күөһө 19:00мүн.

Буолар сир: Чурапчы нэһилиэгэ, "Айыллы" КК.

Уопсай балаһыанньата:

- Күрэхк саһыттан хаачыра суох Чурапчы улуусун олохтоохторо кыттыаны ытталлар.
- Хаас биригэти кыттааччы бэйэтин айыллаан бэриллбит ураты талаанын көрдөрөр.
- Хаас бигэрэр киһи кыттыаны ытталлар.
- Кыттааччы талааны ырыа, үгүсүү, араас музыкальнай инструменна ооньуу, акробатика, йога, монолог, сценка, пластическай, эти-хааны тургутуу, фокус, уруһуй, иистэни, уода дьонтои ураты тугу сатыырын көрдөрөр.

- Нүөмэр хаһаан да муусуканан кизэргэтилбит буолар.

- Кыттааччы көрдөрөр нүөмэрэ киһи олоһор эскизинен, кутталыаарынан суоһаабат буолуохтаах.

- Хаас биригэти кыттааччы сыанага туттар малын, муусунатын бэйэтэ илдьэ кэлэр.

- Сайаанканы 2014 сыл тохсунньу 8 күнүгэр дыйы "Айыллаан" СК хомуйар. **Билээр төл: 8-968-151-84-66.**

Дуулуууу сүбө сыаналыыр: Кыттааччы тоһо бөлүмүнэн кэлбистин, сыанага тутта-хапта сындырып, сыанага кэттиллэр көстүүмүн, артыыстыларын көрөр.

Наһараадалааһын: Кыайылыахтары наһараадалааһын "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатын.

Прочие расходи: ыстатыйаларын көрүлэр: Гран-при - 10000 солк, I-кы степеннэх лауреат - 8000 солк, II-с степеннэх лауреат - 6000 солк, III-с степеннэх лауреат - 4000 солк сыаналаах бирикестер, бары кыттылыахтарга сертификаттар туттарылыахтар.

Программат:

- 14ч 00мүн - Регистрация
- 14ч 30мүн - Жеребьевка
- 15ч 00мүн - 17ч 00мүн - Репетиция
- 19ч 00мүн - "Минута Славы - Чарылхай түтэн" күрэх саалалар.

"Сагаар кизэргэй Сага 2014 сыл!" дигэн тэрилтэлэр икки ардыларыгар уотунан кизэргэтиигэ, муус онгоһуктарга ытытылар куонкурус балаһыанньата

1. Уопсай балаһыанньата:

- 1.1. Тэрийэр хамыһыа: "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата.
- 1.2. Кыттааччы: Чурапчы нэһилиэгин бары тэрилтэлэрэ.
- 1.3. Куонкурус сыала-сорута.

- Тэрилтэлэри уопсай - бырааһыанньастаагы үөрүүтэ-көтүүтэ түмүү.

- Дьон-сэргэ сыһыаланган тэрийи, нэһилиэгэ кизэргэти.

- Нэһилиэнньдэр Сага дыйлаабы наһараадалааһын үөскэти.

1.4. Тизмэтэ: "Сагаар, кизэргэй Сага 2014 сыл!"

2. Ирдэбиллэр:

2.1. Сайаанканы "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатыгар ахсынны 15 күнүгэр дыйы бигэрэти.

2.2. Бары тэрилтэлэрин таһаһын бэйэлэрэ кизэргэтиллэр, ыйгаларын тэрилтэлэр.

2.3. Баар буолуохтаах:

- Дыйы таһаһын уотунан-күөһүнэн кизэргэти.
- Фонаристар, пиригдалар туттулуалара ирдэниллэр.
- Муус, хаар онгоһуктар, уода.

3. Сыаналар:

- 3.1. - Кизэргэтиллэр учаастак толору хабыллыта.
- Уота-күөһэ.
- Тупсарай, мындыр көстүүтэ.
- Ис хоһоонутар сөп түбөһүннэригэ.
- Хаачыстыбата.
- Онгоһуктар кэммэйдэрэ.

3.2. Дуулуууу хамыһыа ахсынны 25-27 күннэригэр кэрий-он көрөр, 5 баалаах систэмэнэн сыаналыыр.

3.3. Түмүк "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатын баһылыгы "Сага дыйылар" тохсунньу 5 күнүгэр биллэриллэр.

3.4. Уопсай түмүк балаһыанньата улуустаагы "Сага олох" хаһыанка тахсар.

3.5. Дуулуууу хамыһыа састаабы:

Хамыһыа председатели - нэһилиэк баһылыгы социальный боптуруостарга солбуйааччыта А.А. Пермякова.

Председатель солбуйааччыта - нэһилиэнньдэни кытта үлэр специалист А.С. Дьячкова.

Секретер - ветераннары кытта үлэр специалист М.П. Матвеев.

Чилиэннэрэ - нэһилиэк дьаһалтатын специалида П.П. Лонгинов, нэһилиэк депутата Ю.П. Посельская.

4. Наһараадалааһын:

4.1. Бирикэ фондата - 45 тыһ. солк, I-кы мизетэ - 20 тыһ. солк, II-с мизетэ - 15 тыһ. солк, III-с мизетэ - 10 тыһ. солк.

4.2. Кыайылыахтары наһараадалааһын "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатын үбүтүн "Прочие расходи" ыстатыйаттан көрүллэр.

"Сага дыйл алыптаах бэлэгэ" дигэн хаар онгоһуктарга түөлбөлөр икки ардыларыгар ытытылар күрэхтэһии балаһыанньата

Сыала-сорута:

Нэһилиэнньдэр Сага дыйлаабы көрү-нары тиэрди, культуурага үөрэтти, нэһилиэк кизини кизэргэти, хаартан араас дьэрэкээн онгоһуктар онгоһуллаллары ситиһи, сага талааннары арыыйы, көхтөөх буолуута утууу, түөлбөлөр икки ардыларыгар доторлуу сыһыаны үөскэти.

Буолар сир: Чурапчы нэһилиэгин кэбинэлэр, Ленин болуоссатыгар.

Тэрийиһи ыттар: "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата.

Кыттааччы: Куоракк Чурапчы нэһилиэгин түөлбөлөрө кытталлар.

Күрэхтэһии усулуобуйата:

- Тизмэтэ: "Сага дыйл алыптаах бэлэгэ".
- Кыттааччылар онгоһуктары Ленин болуоссатыгар бэриллбит мизеттэр туруораллар.

- Онгоһук кэммэйэ бэриллбит мизеттэр толору хабыллан 1м - 3м тийэ үрдүктөх буолуохтаах.

- Хаары тэрийэр хамыһыа тизин бигэрэр, кизэргэти матырыяалын кыттааччы бэйэтэ булунар.

- Онгоһуктары эскизтээн баран бигэрэттэрэбит.

Сыаналар:

- Бэриллбит тизмэни арыыйы.
- Онгоһук кэммэйэ.
- Тупсарай, мындыр көстүүтэ.
- Уота-күөһэ.

Куонкурус бэрээдэгэ:

- Эскизтэри "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатыгар баһылыка ажал, сэтими 30 күнүгэр дыйы бигэрэттэрэбит.

- Бигэрэммит онгоһуктар куонкуруска кытталлар.

- Ахсынны 13 күнүгэр сарсыардаттан онгоһуктары хамыһыа көрөр.

- Боптуруостарытын "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатыгар 41-938, 41-053 телефоннартан ыйтыаххытын сөп.

Наһараадалааһын:

- "Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтатын баһылыгы "Сага дыйылар" буолар.

- Кыайылыахтары сыаналаах бирикестер уонна грамоталар күүтэллэр.

Сыаналыыр хамыһыа састаабы:

- А.А. Пермякова, хамыһыа председатели.
- А.С. Дьячкова, чилиэн.
- П.П. Лонгинов, чилиэн.
- 6 түөлбөттөн 1-дии киһи хамыһыага киирэр.

АЛРОСА САХА СИРИГЭР ХААЛЛА

Өрөспүүбүлүккэ — бу күннэргэ

Егор Борисов норуоттар эпит тыһын толордо

Ааспыт бэтинсэбэ Дьоккуускайга буолан ааспыт АЛРОСА кэтээн көрөр Сэбиэтин мунуһаар алмааны хостуур хампаанна IPO-гар (акцияны норуоттар икки ардыларынаагы аһаас атыһа туруоруу) бүтөһүстөөх түмүктэри огордулар. Санатан эттэххэ, албох айдааны, сэрэхэрийи уонна мөккүөрү таһаарбыт алмаас сүүнэ тэрийтэтин акцияларын норуоттар икки ардыларынаагы публичнай атыһа туруоруу алтынны иккис анарыгар Москва биржатыгар буолбута.

Икки чакчы

Мунуһаар бөркө ааста. АЛРОСА кэтээн көрөр Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Илья Южанов аһаахтык санарда, кини суруулаһыстарга мичээрди-мичээрди: "Түмүк чакчыһай!", — диэтэ. Бэрт албаар "Goldman Sachs" Арасыйытатаары хампаанньыатын салайар дириэктэрэ Сергей Арсеньев сөһөргөттэ:

— Бу 2013 сылга Арасыйытатаары эмитент бэдэи IPO-га, итинэн Москва биржатыгар Арасыйыта ырыһаанын историктыгар саамай улахан туруоруу. Ону таһынан, бу Арасыйыта матырыйалынан хааччылар секторга судаарыстыбаннай хампаанньыатын кэники сэттэ сылга аан маннайгы аһаас туруоруута. Оттон кэники анааран көрөр буоллаха, бу Аан дойдута кэники иккис аһаар сылга хайа баайыг хостуур сектор хампаанньыатын акцияларын саамай улахан аһаас туруоруута.

Арасыйыта экономиканы сайыннарыга министриин солбуйааччыга, "Росимущество" федеральнай агентство салыааччыга Ольга Дергунова эмиз бэйэтин санаатын үлөһүннэ:

— Туруоруллубут сылаа — 35 солкуобай ити түтүтү хампаанньыта акцияларын котировкаларыттан үрдүк этэ. Ити инвестордарга баһа буолбута. Биллэ бу сөбүлэһини (сделка) олус табыллыбыт процесс диэн сыаналыбыт. Сөбүлэһин дьыалага кыттыбыттар күүстэринэн эрэ буолбаска, хампаанньыта кыарын туһанан ытыгыһына, тэрийтэ улахан социальнай эпитетини сүтөр уонна сөптөөх сайдыһы көрдөрөр.

Аны кытастык чакчылар туһунан. Бастагы чакчы: алтынныга Москва биржатыгар Арасыйыта бырабыгытатыстыгыгар баар АЛРОСА акциятын 7%, Саха сирин бырабыгытатыстыбатын акциятын бахыатыттан 7% уонна хампаанньыта бэйэтэ бас билэр акциятыттан 2% атыһа туруоруллубута. Акциялар хас биридилэрэ 35-тин солкуобайга атыһа лабыллар.

Саха сирэ үпкэ бэйэтин өлүүтүн — 18,044 мөлүйүүн солкуобайы хайыһыһа. Егор Борисов эпитетин, барыстан нолуогу көүрүтэти кэнигиттэн, бары хаалбыт харчы өрөспүүбүлүккэ иһигэр саахаллар кутталлаах дьылэри көтүрүүтэ уонна инфраструктурнай бырайыактарга ытыһыһа. АЛРОСА акциятын 2% атыһыттан киирбит үбүн бэйэтэ билэринэн туттуоҕа. Арааһа, кредиткэ иэстэрин төлөһөр буолуу. АЛРОСА акциятын федеральнай бахыатын 7% атыһыттан киирбит харчы дьыалата уустук содус. Арасыйыта экономиканы сайыннарыга министриин солбуйааччыга, "Росимущество" федеральнай агентство салыааччыга Ольга Дергунова "Саха" НККК эфиритер алмаас хампаанньыатын акциятын атыһыттан киирбит бары үп өрөспүүбүлүккэ кыһалгытын быһаарыга барыага диэн өссө биридэ аһыта. Ити туһунан арыһай хойутуу кэпсэтэхпит.

Иккис чакчы: сэттин 18 күнүгэр Арасыйыта уонна Саха сирэ Акционернай сөбүлэһини түһэрибиттэрэ, ол быһыытынан иккис өгтүтүн биридэи бэйэлэрэ хампаанньыта 25%+1 акциятын хаалларар туһунан эбэһэтэлистити ытыһыһа. Судургутук быһаардахха, судаарыстыба итинэн АЛРОСА акцияларын контуруолунай бахыатын бэйэтигэр хаалларарын туһунан эттэ. Сөбүлэһини биэс сылга түһэриститтэр. Ол таһынан баран, тижиксэ улахан суолта-

лаах маннай этии баар: Арасыйыта уонна Саха сирэ туох эрэ туһунан кыһан дуоһабардаспат түтүннэригэр, Акционернай сөбүлэһини бөддөөр өссө биэс сылынан уһаан биэрэр. Барыта олус бөрт курдук. Ол эрээри, иккис биһиги туох күүстэрин өйдүүр туһунан соторутааҕа буолан ааспыт эргитэн көрөр оруннаах.

Хайдах этэй?

АЛРОСА-ны "аһыһтан" уонна салгы хампаанньыта акцияларын атыһа лааһыттан албох дьон сэрэхэрийэрэ, мииринийдэр эрэ буолбатах. Кырдык, сэрэхэрийэр төрүөт баара. Интернекс сотору-сотору судаарыстыба алмаастан сатаан харчыны онорбот, кыһаан бас билэччи диир ыстатыйалар тахсыталаабыттар. Онон Айхалы, Удачаны уонна Мииринэйи сабарга уолдустуһа, алмааны хостууһуу вахтонай ньыман ыһагар туһунан суруйбуттар. Хампаанньыта "аһаа" социальнай хайыһааһа, үлэһиттэригэр чэпчэтигэр, олор-дьаһах эйгэтин өйөөһүннэ уонна алмаастаах провинция улуустарыгар спонсорскай көмөр албох харчыны туһата суох бары уонна ити "итэбэстэри" туоратар туһунан АЛРОСА-ны түргэнник приватизациялаахха сатанар диэн этэллэрэ. Хайа эрэ түтүтү көһүтүлүбүтүн саамай кыһаан туолуох курдук буолбутун биллэтин кэлэн биллэр сөп. Итинэн баалаһааны 2012 сыл сайыллар Арасыйыта бырабыгытатыстыбата судаарыстыба баайын-дуолун приватизациялаһыһа саага былааны ыһааһыгар үөскэбита. Ол докумуон быһыытынан АЛРОСА акциялары атыһа 100% барыахтаахтар. Егор Борисов "өссө туох да быһаарыһа илик" диэн этэ сатаабыта да, дьон итэрийбэттэрэ ото көтөрө. Дьылгыгэр, кини эпитетигэр итэрийбэттэрин олус багараллара да, саарбахтыылара. Төрүт эттэххэ, барыта саха дьонун утары буолан испита. Сорох бөлүгүтүгэр ити саарбахтааһыһы Ил Түмөн дьоккутаттарын быһаарыһа туһана сатаабыттар. Көрүн, Егор Борисов АЛРОСА-ны бөддөө, онон итэриһтэн таһыста диэн. Егор Афанасьевич Владимир Путин, Дмитрий Медведев, итинэн дойдуга атын салыааччыларын тыһыгар киллэрэн, сыһа хардыһыттан аккаасталларын туһунан тоһо күүһүн-сөһөтүн, бириэмэтин бараабыһын биллэти кэлэн юм да этэр кыага суох. Ол да буоллар, ити табыллыһа. Лоп курдук биэр сыһынан, быйыл сайын, Арасыйыта бырабыгытатыстыбата судаарыстыба баайын-дуолун приватизациялаһыһа саага былааныгар уларытыһыгар киллэрэн, АЛРОСА-ны бүтүгүтү атыһаанар тэрийтэлэр испиһэктэригэр сотору кэбита. Ол эрээри, киирсин итинэн түмүктэмэттэрэ. Атыһа ытыһыһаан аһа иһинэ Егор Борисов федераллары тыһыгар киллэрэн, акциялар сыаналарын ырыһаак орто сыанатыттан үрдэттөрөн биэрбитэ. Кини туруорсуутунан биэр акция сыанатын көрдүдөрүнэн 35-38 солкуобайы туруорбуттар. Онон 35 солкуобай ырыһаак орто сыанатыттан 8% үрдүк буолбута. Оттон атыһа хайыһы-үйэ бүтүгүтүн кэнигиттэн дойдуга бырабыгытатыстыбатын вице-премьерэ Игорь Шулалов "Россия 24" канаал эфиритер, инвестордар кинигиттэн акция сыанатын көрдүдөрүн 32-35 солкуобайга дьэри наһаатар туһунан хас да төгүл көрдөспүтүтүн биллэрбитэ. Кулуса кэнигэр кэпсэти бара турар кэмигэр хампаанньыта акцияларын атыһа лаһаарга сайааһканы ытыһа кэнигиттэ толоруллубакка сыһыһа. Онон дьэ бүтэһик күн, атыһа бүтүү үс чаас иһинэ, инвестордар сыананы кыһаан алдыһа суохтары билэн, сайааһа Кинигиттэн толорор аакка түспүттэрэ. Түмүккэ атыһа туруоруллубут акция аһааньыттан сайааһылар үс ньыманынан албох буолан тахсыбыттар. Атыһа-туруу ытыһылыбыт наһаа этэ IPO-ну тэрийтэһиттэр ньиэрбэлэрин төһө сизбитэ, хайдахтаах тыһааһыны үөскэһитэ биллэбэт.

Сарсынны күн туһунан

Бүтүн Арасыйыта бырабыгытатыстыбатыгар АЛРОСА акциятын 43,9% хаал-

ла. Акционернай сөбүлэһини быһыытынан федераллар 25%+1 акцияны үрдүнэн баар чааһы атыһыһаар бырааһтаахтар. Ол таһынан баран Ольга Дергунова иһигиттэн биһигини, "Росимущество" калэр иккис сыһа хампаанньыта акциятын атыһыһаар былаана суох. Кэпкэ атын суоллар өссө улахан суолтаахтар. Бастатан турар, АЛРОСА IPO-тун түмүгү хампаанньыта акциялар улахан ырыһаакка сыаналанар уонна бүтүн планета инвестордарын итэриһиттэр буолулар, тэрийтэ Аан дойдугаагы таһыһа таһыста. Иккисинэн, IPO АЛРОСА хампаанньыта үрдүгэр сыаллаах ытыһыһыһа. Ити хампаанньыта үлэтигэр үбү-харчыны хамсатыы биллэти инструментаары туһаныһаһыттан улахан суолтаах. Бу сыал эһэ сөптөһүннэ "Goldman Sachs" Арасыйытатаары хампаанньыатын салайар дириэктэрэ Сергей Арсеньев сыаналааһыһынан, АЛРОСА акцияларын котировкаларга чугастаагы 12 ыһа 25-30% улаатыһаарын сөп. Өссө биэр түтүн: Саха сирин баайыга-дуолга сыһыһа мөһөһиттэ Евгений Григорьев быһаарыһыһа, Акционернай сөбүлэһини усулуобуйалара алмаастаах провинция улуустара тутан олорор 8% акцияларыгар тэрийбэттэр. Муниципалитеттар акцияларын бөйүлэрэ көрөн дьаһанар бырааһтаахтар. Манна быһаарыһыһы ыһаарга бүтэһик тыһа быһыһытар буолбакка, улуус дьоккутаттарын Сэбиэттэра этэллэр. Онон Ольга Дергунова: "Бүтүн хампаанньыта логотипа инвестордарга "АЛРОСА-ны", Арасыйыта Федерациятын уонна Саха Өрөспүүбүлүкэтин санатар", — диэн сөпкө этэр.

Бүтэһиттэр дьэри быһаарыһа илик сөргөх боптуруоһунан хампаанньыта акциятын федеральнай бахыатын 7% атыһыттан киирбит харчы дьылдуга буолар. Быйыл бэс ыйыгар Мииринэй ку-

оракка "Росимущество" баһыһа уһа барыта өрөспүүбүлүккэ кыһалгытын быһаарыһа барыага дьэбита. Ольга Дергунова ити тыһыларын соторутааҕа "Саха" НККК эфиритер биэрбиттэ. Иһини, 2013 сыл кулун тутар 6 күнүгэр, Егор Борисов Мииринэй олохтоохторугар федераллар үпкэ бэйэлэрин өлүүлэрин өрөспүүбүлүккэ проблемаларын быһаарыһа биэрэр түтүннэригэр, харчы сөргөтүн булутчу Мииринэй аэропорду куттэр-түһэрэр балаһатын реконструкциялааһыһа ытыһыһага диэн эһэһэрибита. Ити 6 млрд солкуобай кэриһэ. Ол таһынан баран, Арасыйыта бөддөөтүгэр иккис ардыларынаагы сыһыһаан уратыларыттан дойдуга бырабыгытатыстыбата Саха сиритер АЛРОСА акциятын 7% атыһыттан киирбит харчыны көннөрү ууран биэрэр кыага суох. Бүтүгүтү күтүтэ ыһыһыһыһа быһаарыһаан ити үп биллэти онорулла сылдьар, Далаһа Восток сайдыһыһа саага судаарыстыбыһа бырагыраамматтар эһи чаас быһыһыһаан киириһа. Бырагыраамма бырайыага бырабыгытатыстыбата 2014 сыл муус устар ыйыгар көрүлүөхтээх. Ааспыт уопукка олордохха, ити дьыала эһи киирбэлээх буоларын сабарыһаһа сөп. 18 миллиард — улахан харчы. Эһи харчы кэмээхэ мөһөһидиэ. Дойду экономикатыгар үөскөн эрэр уустуктары учуоттуур буоллаха, суолтата өссө үрдүүр. Маннаах АЛРОСА IPO-тын дьыалата Егор Борисов туруулаһар, киирсэр, кытаанах майгыһаарын көрдөрөр. Кини Саха сирин олохтоохторун, бар дьонун итэриһиттэн туруорсарыгар утарыһа киирбиттэн куталамат. Ону сэрэ Егор Борисов АЛРОСА иһин албох сыһа устата киирсэн, федераллар ортолоругар аһаарыһа улахан. Онон бөддөөһүннэ ити эһиһиһи толороругар саарбахтыһа түрүөт суох.

СЕРГЕЙ МУКСУНОВ.

Новогодние конкурсы

ПОЛОЖЕНИЕ

о проведении конкурса ледовых скульптур на территории АУ КЦ "Айылы" "Сияние синей лошади — 2014 год"

"Якутская лошадь — символ силы и веры в будущее" (Е.А.Борисов)

"Если девушка видит во сне, что она поехала верхом, значит скоро выйдет замуж, а если юноша видит во сне, что он садится на лошадь — к свадьбе" (Народное толкование сна)

1. Общие положения

- 1.1 Цели и задачи конкурса ледовых скульптур (далее конкурс):
 - конкурс проводится с целью реализации общественных инициатив в создании условий активного отдыха населения в зимнее время;
 - формирование эстетического отношения к красоте и восприятию мира;
 - пропаганда здорового образа жизни;
 - привлечение внимания общественности к творчеству мастеров изобразительного искусства;
 - повышение профессионального мастерства самодеятельных и профессиональных художников, скульпторов;

Организатор конкурса: МО "Чурапчинский улус (район)", МО "Чурапчинский наслег", АУ КЦ "Айылы", МБУ УЦ "Айылытан".

II. Порядок и условия проведения конкурса

- 2.1 К участию в конкурсе приглашаются физические и юридические лица независимо от формы собственности и организационно-правовой формы, как отдельные лица, так и группа лиц.
- 2.2 Каждому участнику предоставляется ледяной блок по 8 штук размером 1,0 м х 0,5 м х 0,3. При создании ледовой скульптуры разрешается применять только лед и воду, а также материалы, полученные при обработке льда. Куски отпиленного льда могут быть использованы в композиции.
- 2.3 Заявки на участие в конкурсе принимаются по адресу: ул. Ярославского 18/а.

III. Критерии оценки исполнения ледовых скульптур

- 3.1 Критериями оценки ледовых скульптур являются: эстетичность и художественность внешнего оформления фигур, фантазия, оригинальность, качественный уровень выполнения, выдумка исполнителей ледовых скульптур.

IV. Подведение итогов конкурса. Премии

- 4.1 Результатом конкурса будет определение лучших скульптур, композиций из льда.
- 4.2 По итогам конкурса жюри определяет 1,2,3 места. Победители награждаются дипломами и денежными призами:
 - 1-е место — 30 тыс. рублей
 - 2-е место — 20 тыс. рублей
 - 3-е место — 10 тыс. рублей
- 4.3 Итоги конкурса объявляются в средствах массовой информации.
- 4.4 Конкурс проходит с 1 декабря по 31 декабря 2013 г. на территории АУ КЦ "Айылы".

Награждение состоится 31 декабря 2013 г. в 20.00 часов во время новогоднего праздничного вечера. Контактный тел.: 8-914-234-11-64, народная студия "Ай".

Хаймат бэчээкээ бариллаа графика: 16 ч 00 м. Бэчээкээ бариллина: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбооноо 04.12.2013 с. офсетка бэчээтэйнэ.
Аадырна: 678670, "Уралын сэл", Көрл Маркс уул, 26 "а" Индекс: 54907. Хаймат нэриэлээ үстэ: олтуурунуука, ээллнэргэ уриа субуотона тахсар